

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

RAHVUSVAHELISED LEPINGUD

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2020/135,

30. jaanuar 2020,

Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest
väljaastumise lepingu sõlmimise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 50 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) 21. oktoobril 2019 võttis nõukogu vastu otsuse (EL) 2019/1750, ⁽¹⁾ millega muudetakse otsust (EL) 2019/274 ⁽²⁾ Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu („leping“) Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse nimel allkirjastamise kohta.
- (2) Leping tuleks Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse nimel heaks kiita.
- (3) Käesolevas otsuses esitatud mis tahes viidet liidule tuleks mõista selliselt, et see hõlmab ka Euroopa Aatomienergiaühendust.
- (4) Lepingu jõustumise päeval lõpevad väljaastumise tagajärjel automaatselt kõigi liidu institutsioonide, organite ja asutuste nende liikmete volitused, kes on ametisse nimetatud, määratud või valitud seoses Ühendkuningriigi liikmesusega liidus.

⁽¹⁾ Nõukogu 21. oktoobri 2019. aasta otsus (EL) 2019/1750, millega muudetakse otsust (EL) 2019/274 Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse nimel allkirjastamise kohta (ELT L 274I, 28.10.2019, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 11. jaanuari 2019. aasta otsus (EL) 2019/274 Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse nimel allkirjastamise kohta (ELT L 47I, 19.2.2019, lk 1).

- (5) On asjakohane määrata kindlaks kord liidu esindamiseks lepinguga loodud ühiskomitees ja erikomiteedes. Vastavalt ELi lepingu artikli 17 lõikele 1 esindab komisjon liitu ja väljendab liidu seisukohti, mille on kehtestanud nõukogu kooskõlas aluslepingutega. Nõukogu täidab oma poliitika kujundamise ja koordineerimise funktsiooni, mis on sätestatud ELi lepingu artikli 16 lõikes 1, kehtestades liidu nimel ühiskomitees ja erikomiteedes võetavad seisukohad. Peale selle, kui ühiskomiteel tuleb võtta vastu õigusliku toimega akte, tuleb ühiskomitees liidu nimel võetavad seisukohad välja töötada kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 sätestatud menetlusega. Kuus kuud enne seda, kui väljaastumislepingu Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokolli artikkel 5 kohaldatavaks muutub, vaadatakse läbi liikmesriikide ühiskomitee ja erikomiteede koosolekutel osalemise kord, võttes arvesse sellest tulenevalt tekkinud uut olukorda.
- (6) Tuletatakse meelde, et Euroopa Ülemkogu 25. novembri 2018. aasta kohtumise protokollis lisati mitu poliitilist deklaratsiooni. Vastavalt väljaastumislepingut käsitlevale deklaratsioonile ja poliitilisele deklaratsioonile, milles öeldakse, et kui ühiskomitees võetav liidu seisukoht on seotud üleminekuperioodi pikendamisega, tegutseb nõukogu vastavalt Euroopa Ülemkogu suunistele ning kõikides otsustes üleminekuperioodi pikendamise kohta võetakse arvesse väljaastumislepingust, sealhulgas selle protokollidest tulenevate kohustuste täitmist Ühendkuningriigi poolt. Ülalnimetatud Euroopa Ülemkogu kohtumise protokollis lisati ka kaks muud Euroopa Ülemkogu ja komisjoni deklaratsiooni: tõlgendav deklaratsioon väljaastumislepingu artikli 184 kohta ja deklaratsioon tulevaste kokkulepete territoriaalse kohaldamisala kohta.
- (7) Kui liit peab ühiskomitees seisukoha võtma, juhenduvad nõukogu ja komisjon Euroopa Ülemkogu 25. novembri 2018. aasta kohtumise protokollis kantud deklaratsioonidest.
- (8) Euroopa Parlamendi tuleb ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 10 sätestatu kohaselt teavitada viivitamata ja täielikult, praktilise koostöökorra alusel, mis võimaldab tal kasutada täiel määral oma õigusi vastavalt aluslepingutele.
- (9) Kui liit peab lepingu sätete täitmiseks meetmeid võtma, peab ta seda alati tegema kooskõlas aluslepingute sätetega, võttes seejuures arvesse igale institutsioonile antud volituste ulatust. Seetõttu on, tingimusel et lepingus ei ole viidatud muudele konkreetsetele liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele, komisjoni ülesanne edastada Ühendkuningriigile lepingus nõutavat teavet või teateid, konsulteerida Ühendkuningriigiga konkreetsetes küsimustes ning kutsuda Ühendkuningriigi esindajaid osalema rahvusvahelistel konsultatsioonidel või läbirääkimistel liidu delegatsiooni osana. Samuti peab komisjon esindama liitu vahekohtus, kui vaidlus on esitatud lahendamiseks vahekohtule vastavalt lepingu artiklile 170. Kooskõlas ELi lepingu artikli 4 lõikes 3 osutatud lojaalse koostöö kohustusega peab komisjon konsulteerima eelnevalt nõukoguga, näiteks esitades nõukogule kavandatavate vahekohtule esitatavate liidu esildiste põhipunktid ja võttes arvesse nõukogu tehtud märkusi. Samal põhjusel peaks halduskorraldustes, näiteks lepingu artiklis 134 osutatud korraldustes, leppima Ühendkuningriigiga kokku komisjon.
- (10) Nõukogu 29. jaanuari 2018. aasta istungi protokollis kantud avalduses märkis komisjon, et ta koostab pärast nõukoguga konsulteerimist juhenddokumendi lepingu artikli 128 lõike 5 järjepideva kohaldamise kohta.
- (11) Vastavalt lepingu artikli 129 lõikele 4 võib Ühendkuningriik üleminekuperioodil läbi rääkida, alla kirjutada ja ratifitseerida liidu ainupädevusse kuuluvates valdkondades tema enda poolt sõlmitavaid rahvusvahelisi lepinguid, tingimusel et need lepingud ei jõustu ega kohaldu üleminekuperioodil, välja arvatud juhul, kui liit on andnud selleks loa. On vaja sätestada selliste lubade andmise tingimused ja menetlus. Võttes arvesse selliste lubade andmise otsuste poliitilist tähtsust, on asjakohane anda nõukogule volitused võtta selliseid loaotsuseid vastu rakendusaktidena, tuginedes komisjoni ettepanekule.
- (12) Lepingule lisatud eraldi protokollides käsitletakse Iirimaa ja Põhja-Iirimaa, Küprosel asuvate Ühendkuningriigi suveräänsete baasipiirkondade ja Gibraltari eriolukorda. Võttes arvesse Iirimaa, Küprose Vabariigi ja Hispaania Kuningriigi võimalikku vajadust sõlmida Ühendkuningriigiga selliseid kahepoolseid kokkuleppeid, mis võivad olla vajalikud kõnealuste konkreetsete protokollidega ette nähtud kordade nõuetekohaseks toimimiseks, on tarvis sätestada tingimused ja menetlus, mille alusel anda asjaomasele liikmesriigile luba rääkida läbi ja sõlmida selliseid kahepoolseid kokkuleppeid, juhul kui neis käsitletakse liidu ainupädevusse kuuluvaid valdkondi. Võttes arvesse selliste lubade andmise otsuste poliitilist tähtsust, on asjakohane anda nõukogule volitused võtta selliseid loaotsuseid vastu rakendusaktidena, tuginedes komisjoni ettepanekule.

- (13) Vastavalt lepingu artikli 18 lõigetele 1 ja 4 peavad vastuvõtavad liikmesriigid andma Ühendkuningriigi kodanikele, nende pereliikmetele ja teistele lepingu teise osa II jaotise kohaldamisalasse kuuluvatele isikutele vastavalt lepingule nende elaniku staatust tõendava dokumendi. Vastavalt lepingu artiklile 26 peab töökohaliikmesriik andma Ühendkuningriigi kodanikele, kellel on lepingu alusel piirialatöötajate õigused, dokumendi, mis tõendab nende piirialatöötaja staatust lepingu alusel. Selleks et tagada liidus ühetaolised tingimused nende sätete rakendamiseks eesmärgiga hõlbustada selliste dokumentide tunnustamist, eelkõige piirivalveasutuste poolt, ning hoida kõrgetasemeliste turvaelementide kasutamise abil ära järeletegemist ja võltsimist, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, et määrata kindlaks kehtivusaeg, nende dokumentide vorm ja nende dokumentide kirjeldused, ning ühtne sõnastus, mida tuleb kasutada lepingu artiklite 18 ja 26 alusel välja antavates dokumentides ning mis ütleb, et need dokumendid on välja antud kooskõlas lepinguga. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ⁽³⁾. Selleks peaks komisjoni abistama komitee, mis on loodud nõukogu määruse (EÜ) nr 1683/95 ⁽⁴⁾ artikliga 6. Vajaduse korral võivad sellised rakendusaktid sisaldada asjakohaseid meetmeid selliste dokumentide järeletegemise ja võltsimise ärahoidmiseks. Sellisel juhul tuleks need teha kättesaadavaks üksnes liikmesriikide määratud asutustele, kes vastutavad trükkimise eest, ning liikmesriigi või komisjoni poolt nõuetekohaselt volitatud isikutele. Nende rakendusaktidega ei tohiks piirata ühegi erikorra kohaldamist, mille lirimaa võib Ühendkuningriigiga lepingu alusel kokku leppida ja mis on seotud isikute liikumisega ühises reisiipiirkonnas.
- (14) Vastavalt Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklile 106a kohaldatakse ELi lepingu artiklit 50 ka Euroopa Aatomienergiaühenduse suhtes.
- (15) Vastavalt ELi lepingu artikli 50 lõikele 4 ei ole Ühendkuningriik osalenud käesolevat otsust puudutavatel nõukogu aruteludel ega otsuse vastuvõtmisel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise leping kiidetakse liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse nimel heaks.

Lepingu tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Käesolevas otsuses esitatud mis tahes viidet liidule tuleks mõista selliselt, et see hõlmab ka Euroopa Aatomienergiaühendust.

Artikkel 2

1. Komisjon esindab liitu lepingu artiklites 164 ja 165 osutatud ühiskomitees ja erikomiteedes ning mis tahes muus erikomitees, mis võidakse luua lepingu artikli 164 lõike 5 punkti b alusel.

Üks või mitu liikmesriiki võivad taotleda, et komisjoni esindajat saadaks ühiskomitee või erikomitee koosolekul liidu delegatsiooni koosseisus asjaomase liikmesriigi esindaja või asjaomaste liikmesriikide esindajad, kui kõnealusel koosolekul arutatavad konkreetsed küsimused pakuvad asjaomasele liikmesriigile või asjaomastele liikmesriikidele erihuvi. Eelkõige võivad Iirimaa, Küprose Vabariik ja Hispaania Kuningriik vastavalt taotleda, et komisjoni esindajat saadaks

- Iirimaa esindaja Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokolli rakendamisega seotud küsimuste komitee koosolekul, kui need küsimused puudutavad konkreetselt Iirimaad ja Põhja-Iirimaad;
- Küprose Vabariigi esindaja Küprosel asuvate suveräänsete baasipiirkondade protokolli rakendamisega seotud küsimuste komitee koosolekul;
- Hispaania Kuningriigi esindaja Gibraltari protokolli rakendamisega seotud küsimuste komitee koosolekul.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽⁴⁾ Nõukogu 29. mai 1995. aasta määrus (EÜ) nr 1683/95 ühtse viisavormi kohta (EÜT L 164, 14.7.1995, lk 1).

2. Selleks et nõukogul oleks võimalik täita oma poliitika kujundamise, koordineerimise ja otsuste tegemise funktsioone täiel määral vastavalt aluslepingutele, eelkõige kehtestades ühiskomitees ja erikomiteedes liidu nimel võetavad seisukohad, tagab komisjon, et nõukogu saab kõigi ühiskomitee koosolekute ja kõigi erikomitee koosolekute või kõigi kirjaliku menetluse teel vastu võetavate aktidega seotud kogu teabe ja kõik dokumendid piisavalt aegsasti enne asjaomase koosoleku toimumist või kirjaliku menetluse kasutamist.

Nõukogu teavitatakse õigeaegselt ka ühiskomitee aruteludest ja koosolekute tulemustest, erikomiteede koosolekutest ja kirjalikest menetlustest ning nõukogule edastatakse protokollide kavandid ja kõik selliste koosolekute või menetlustega seotud dokumendid.

3. Euroopa Parlamendil võimaldatakse kasutada täiel määral oma institutsioonilisi õigusi kogu protsessi jooksul kooskõlas aluslepingutega.

4. Esimesel viiel aastal pärast lepingu jõustumist annab komisjon kord aastas Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru lepingu ja eelkõige selle teise osa rakendamisest ja kohaldamisest.

Artikkel 3

1. Nõukogu võib anda Ühendkuningriigile loa väljendada oma nõusolekut siduda end enda nimel liidu ainupädevusse kuuluvates valdkondades rahvusvaheliste lepingutega, mis eeldatavasti jõustuvad või mida eeldatavasti kohaldatakse üleminekuperioodil. Sellise loa võib anda ainult järgmistel tingimustel:

- a) Ühendkuningriik on tõendanud erihuvi asjaomase rahvusvahelise lepingu vastu, mis jõustub või mida kohaldatakse juba üleminekuperioodil;
- b) asjaomane rahvusvaheline leping on kooskõlas liidu õigusega, mida kohaldatakse Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis vastavalt lepingu artiklile 127, ning kohustustega, millele on osutatud lepingu artikli 129 lõikes 1, ning
- c) asjaomase rahvusvahelise lepingu jõustumine või kohaldamine üleminekuperioodil ei sea ohtu liidu välistegevuse eesmärgi saavutamist selles valdkonnas ega kahjusta muul moel liidu huve.

2. Lõike 1 kohase loa andmise tingimuseks võidakse seada teatavate sätete lisamine asjaomasesse lepingusse või teatavate sätete väljajätmine asjaomases lepingust või asjaomase lepingu mis tahes sätte kohaldamise peatamine, kui see on vajalik kooskõla tagamiseks lõikes 1 sätestatud tingimustega.

3. Ühendkuningriik teatab komisjonile oma kavatsusest väljendada nõusolekut siduda end enda nimel liidu ainupädevusse kuuluvates valdkondades rahvusvaheliste lepingutega, mis eeldatavasti jõustuvad või mida eeldatavasti kohaldatakse üleminekuperioodil. Komisjon teatab kohe nõukogule igast Ühendkuningriigi teatest, milles Ühendkuningriik teatab oma kavatsusest väljendada nõusolekut siduda end enda nimel asjaomase rahvusvahelise lepinguga.

4. Nõukogu võtab lõikes 1 osutatud otsused vastu rakendusaktidena, tuginedes komisjoni ettepanekule. Komisjoni ettepanek peab sisaldama hinnangut selle kohta, kas lõikes 1 osutatud tingimused on täidetud. Kui Ühendkuningriigi esitatud teave ei ole hinnangu andmiseks piisav, võib komisjon küsida lisateavet.

5. Nõukogu teatab kõigist lõike 1 kohaselt tehtud otsustest Euroopa Parlamendile.

Artikkel 4

1. Iirimaa, Küprose Vabariigi või Hispaania Kuningriigi nõuetekohaselt põhjendatud taotluse korral võib nõukogu anda neile liikmesriikidele loa pidada Ühendkuningriigiga läbirääkimisi kahepoolsete kokkulepete sõlmimiseks liidu ainupädevusse kuuluvates valdkondades. Sellise loa võib anda ainult järgmistel tingimustel:
 - a) asjaomane liikmesriik on esitanud teabe, millest nähtub, et asjaomane kokkulepe on vajalik vastavalt kas Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll, Küprosel asuvate Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi suveräänsete baasipiirkondade protokoll või Gibraltari protokolliga ette nähtud korra nõuetekohaseks toimimiseks ning et asjaomane kokkulepe on kooskõlas lepingu põhimõtete ja eesmärkidega;
 - b) liikmesriigi esitatud teabe põhjal võib eeldada, et kavandatud kokkulepe on kooskõlas liidu õigusega ning
 - c) kavandatud kokkulepe ei sea ohtu liidu välistegevuse eesmärgi saavutamist asjaomases valdkonnas ega kahjusta muul moel liidu huve.
 2. Lõike 1 kohase loa andmise tingimuseks võidakse seada teatavate sätete lisamine asjaomasesse kokkuleppesse või teatavate sätete väljajätmine asjaomasest kokkuleppes või asjaomase kokkuleppe mis tahes sätte kohaldamise peatamine, kui see on vajalik kooskõla tagamiseks lõikes 1 sätestatud tingimustega.
 3. Asjaomane liikmesriik teatab komisjonile oma kavatsusest pidada Ühendkuningriigiga läbirääkimisi. Komisjon edastab selle teabe kohe nõukogule. Asjaomane liikmesriik annab komisjonile kogu teabe, mida on vaja, et hinnata, kas lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud.
 4. Asjaomane liikmesriik kutsub komisjoni läbirääkimisi tähelepanelikult jälgima.
 5. Enne kahepoolse kokkuleppe allkirjastamist teatab asjaomane liikmesriik komisjonile läbirääkimiste tulemustest ja edastab komisjonile kavandatud kokkuleppe teksti ning komisjon teavitab sellest kohe nõukogu. Asjaomane liikmesriik võib väljendada oma nõusolekut siduda end asjaomase kahepoolse kokkuleppega ainult tingimusel, et ta on saanud selleks nõukogult loa.
 6. Nõukogu võtab lõigetes 1 ja 5 osutatud otsused vastu rakendusaktidena, tuginedes komisjoni ettepanekule.
- Komisjoni ettepanek peab sisaldama hinnangut selle kohta, kas lõikes 1 sätestatud ja lõikes 2 osutatud tingimused on täidetud. Kui asjaomase liikmesriigi esitatud teave ei ole hinnangu andmiseks piisav, võib komisjon küsida lisateavet.
7. Kui nõukogu annab vastavalt lõigetele 1 ja 5 loa, teavitab asjaomane liikmesriik komisjoni asjaomase kahepoolse kokkuleppe jõustumisest ning kokkuleppe staatuse kõigist hilisematest muudatustest.
 8. Nõukogu teatab kõigist lõigete 1 ja 5 kohaselt tehtud otsustest Euroopa Parlamendile.

Artikkel 5

Komisjon kehtestab rakendusaktides nende dokumentide kehtivusaja, vormi ja turvaelemendid, mis liikmesriigid peavad väljastama vastavalt lepingu artikli 18 lõigetele 1 ja 4 ning artiklile 26, ning sellistes dokumentides kasutatava ühtse sõnastuse. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas käesoleva otsuse artiklis 6 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 6

1. Käesoleva otsuse artiklis 5 osutatud rakendusaktide vastuvõtmisel abistab komisjoni määruse (EÜ) nr 1683/95 artikliga 6 loodud komitee.

Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 7

Nõukogu eesistuja esitab liidu nimel lepingu artiklis 185 sätestatud teate.

Artikkel 8

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 30. jaanuar 2020

Nõukogu nimel

eesistuja

A. METELKO-ZGOMBIĆ
